

OETKER, Friedrich (Rehren 9 april 1808 – Berlijn 17 februari 1881).

Was een nationalistische liberale journalist, die na de mislukte revolutie van 1848-1849 uit Duitsland moest vluchten. Oetker verbleef als balling in Gent van oktober 1854 tot augustus 1859 en engageerde zich in de opkomende V.B. Hij vond het fout dat de V.B. zich hoofdzakelijk op het literair-culturele vlak manifesteerde en zich neutraal tussen de politieke partijen opstelde. Oetker pleitte voor een politisering van de V.B. Hij wilde dat de Vlaamsgezinden zich binnen de bestaande partijen zouden organiseren. Hij pleitte voor een strikte eentaligheid voor de Vlaamse en Waalse regio's. Oetker wilde een politiek verbond tussen katholieke en liberale flaminganten onder het motto "eerst Vlaaming, dan partijlid". Als pan-Germaan vond hij de Vlaamse strijd overigens ook voor Duitsland be-

langrijk, omdat volgens hem het gevaar bestond dat de Vlaamse 'Nederduitse' door Frankrijk zouden worden opgeslokt en dit land bijgevolg ook een gevaar voor Duitsland kon betekenen. In 1857 publiceerde Oetker de brochure *De Vlaemsche Taelstrijd*, door Johan M. Dautzenberg in het Nederlands vertaald, en waarvan een jaar later een Frans-talige versie verscheen. Deze brochure werd als ideologische basis gebruikt voor het Vlaamsch Verbond, waartoe Constant Leirens opriep in april 1861. Dit Verbond moest volgens Oetkers visie de politisering van de V.B. kunnen doorvoeren door van de traditionele partijen een Vlaams programma af te dwingen. In 1859 werkte Oetker mee aan het tijdschrift *Der Pangermane*, maar datzelfde jaar keerde hij naar Duitsland terug. Na 1871 werd hij verkozen tot lid van de Duitse Reichstag. In 1876 publiceerde hij een bundel opstellen (*Belgische Studien*), waarin hij zich zeer teleurgesteld toonde over het uitblijven van de door hem gewenste politisering van de V.B. Hij sprak zich ook pessimistisch uit over de toekomst ervan.

WERKEN: *De Vlaemsche Taelstrijd*, 1857; – *Le mouvement flamand* (vertaling), 1858; – 'Die Bedeutung der vlämischen Bewegung', in *Die Zeit* (19 juni 1861); – 'Der Sprachen- und Rasenstreit in Belgien', in *Preussische Jahrbücher*, jg. 29 (1872); – *Belgische Studien*, 1876.

LITERATUUR: F. de Cort, 'Friedrich Oetker en Vlaamsch België', in *Nederlandsch Museum* (1877), p. 216-246; – Wippermann, 'Oetker Friedrich', in *Allgemeine Deutsche Biographie*, XXIV, 1887, p. 541-546; – H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, III, 1964; – E. Gubin-Grosjean, 'Une étape dans l'évolution du flamingantisme: l'influence de Oetker sur l'orientation politique du mouvement (1857-1861)', in *BTFG*, jg. 52 (1974).

NICO WOUTERS